

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія, ерготерапія в акушерстві та гінекології

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № від “ 28 ” серпня 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фізична терапія, ерготерапія в акушерстві та гінекології
Освітня програма	«Фізична терапія, ерготерапія»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Освітній рівень	Доктор філософії
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Семінарські заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Мета: сформувати у аспірантів здатність до розуміння клінічного діагнозу пацієнта/клієнта, перебігу захворювання та вагітності, принципів та характеру лікування; обстеження та визначення функціонального стану, рівня фізичного розвитку, рухових та інших порушень жінок, та проведення фізичної терапії жінкам у різні періоди вагітності, у післяпологовому періоді та у післяопераційному періоді, а також при хронічних запальних гінекологічних захворюваннях і безплідді. Цілі вивчення дисципліни: – засвоєння теоретичного матеріалу програми дисципліни; – оволодіння практичними навичками, передбаченими програмою; – вивчення характеристик основних реабілітаційних методів та методик, що використовують у період реабілітації в акушерстві та гінекології і можливостей їх застосування.
Компетентності
Доктор філософії фізичної терапії, ерготерапії повинен мати: ЗК.1. Розуміння концептуальних та методологічних засад у галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності. ЗК.3. Здатність застосовувати у науковій та/або практичній діяльності сучасні знання в галузі охорони здоров'я, використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології. ЗК.5. Здатність генерувати інноваційні ідеї (креативність). ЗК.6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички етичної поведінки у цифровому та іншомовному інформаційно-комунікативному просторі. ЗК.9. Здатність до роботи у команді, використання адекватних методів ефективної взаємодії із різних (професійних, соціальних та культурних груп). ФК.2. Здатність формулювати основні принципи теоретичного створення, обґрунтування та практичного впровадження інноваційної програми фізичної терапії, ерготерапії, будувати її модель, визначати завдання реабілітаційного дослідження. ФК.3. Здатність аналізувати і узагальнювати результати сучасних досліджень у галузі фізичної терапії, ерготерапії, адаптувати їх для вирішення наукових і прикладних проблем охорони здоров'я.

ФК.5. Здатність створювати та аналізувати різні програми фізичної терапії, ерготерапії, оцінювати їх ефективність їх щодо корекції стану здоров'я конкретних контингентів хворих, для реабілітації яких ці програми створювалися, зокрема, з позицій МКФ.

ФК.6. Здатність досліджувати схеми діагностики та корекції в галузі фізичної терапії, ерготерапії, проводити систематичний аналіз, будувати логічні зв'язки на основі отриманих даних підходу.

Програмні результати навчання

ПРН.2. Знання фундаментальних праць провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі фізичної терапії, ерготерапії, реабілітаційних технологій.

ПРН.3. Знання поглибленого рівня у сфері реабілітаційних технологій, зокрема, засобів фізичної терапії та ерготерапії, сучасних методів дослідження їх ефективності.

ПРН.11. Оцінювати кращі європейські практики, сучасні цифрові ресурси та інструменти з фізичної терапії, ерготерапії на предмет їх застосування для освітньо- наукових цілей.

ПРН.12 Здійснювати статистичні обчислення або чисельні розрахунки, порівнювати їх результати із отриманими у процесі дослідження даними для оцінювання ефективності застосування засобів фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН.16. Робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, онлайн-ресурси.

ПРН.17. Ясно та ефективно описувати інтенсивні, глибокі й деталізовані результати наукової роботи державною та іноземною мовами. Вести спеціалізовані наукові семінари та публікувати наукові статті в провідних наукових журналах.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Анатомія і фізіологія жіночих статевих органів. Поняття триместрів та періодів вагітності. Фізіологічні зміни, що виникають в організмі жінки під час вагітності.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: - Анатомія і фізіологія жіночих статевих органів. - Розвиток статевої сфери у різні вікові періоди жінки. - Менструальний цикл і його періоди. - Поняття триместрів та періодів вагітності. - Фізіологічні зміни, що виникають в організмі жінки під час вагітності.	- Тести вхідного рівня знань, - Задачі вихідного рівня знань, - Контрольні запитання, - Завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи
2.	Принципи застосування засобів фізичної терапії під час вагітності. Організаційна структура та зміст етапів фізичної реабілітації при вагітності.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: - Форми фізичної терапії при вагітності. - Загальні протипоказання та обмеження щодо виконання фізичних вправ при вагітності. - Організація, структура та зміст етапів фізичної терапії при акушерських ускладненнях. - Принципи застосування фізичної терапії у післяпологовому періоді.	- Тести вхідного рівня знань, - Тести вихідного рівня знань, - Контрольні запитання, - завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи

3.	Фізична терапія при фізіологічному перебігу вагітності. Особливості застосування лікувальної фізкультури та масажу при вагітності. Загальні протипоказання та обмеження щодо виконання фізичних вправ при вагітності.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: • Фізична терапія при фізіологічному перебігу вагітності. • Особливості застосування лікувальної фізкультури та масажу при вагітності. Особливості застосування масажу при вагітності. • Загальні протипоказання та обмеження щодо виконання фізичних вправ при вагітності. • Застосування засобів фізичної терапії при маститі, лактостазі та тріщинах сосків. • Принципи застосування фізичної терапії після оперативного родорозродження шляхом кесарського розтину. • Принципи, етапність і зміст реабілітаційних заходів при больовому синдромі внаслідок оперативного родорозродження.	• Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
4.	Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода. 1.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Основні принципи проведення фізичної терапії у вагітних з неправильними положеннями плоду. Фізична терапія при тазовому передлежанні плоду. Протипоказання до проведення фізичної терапії при неправильних положеннях плоду.	• Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5.	Фізична терапія вагітних з екстрагенітальною патологією.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: • Фізична терапія при ожирінні вагітних. • Фізичні методи корекції ожиріння у вагітних. • Фізична терапія у вагітних з захворюваннями органів кровообігу, органів дихання, травної системи та печінки. • Фізична терапія у вагітних з захворюваннями ендокринної системи, сечовидільної системи та крові.	• Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
6.	Фізична терапія при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:	• Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання,

		- Загальна характеристика гінекологічних захворювань. Класифікація. - Хронічні запальні захворювання жіночих статевих органів. - Алгоритм проведення заходів фізичної терапії.	- завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи
7.	Фізична терапія при розладах оваріально-менструального циклу. Фізична терапія при жіночому безплідді.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Алгоритм проведення фізичної терапії при розладах оваріально-менструального циклу. Фізіотерапевтичні процедури. Фізична терапія при жіночому безплідді.	- Тести вхідного рівня знань, - Тести вихідного рівня знань, - Контрольні запитання, - завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	30
Самостійна робота	10
Знання термінів	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Модуль 1				
Навчальна (аудиторна робота)				
Змістовий модуль 1				
Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
30	10	10	50	100

Оцінювання відповідей аспірантів на семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,3, максимально – 30 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за знання термінології (чи практичних навичок) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів). Максимальна оцінка за іспит становить 50 балів.

Відповідно, по завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у підсумку може скласти 100 балів.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- Створення і демонстрація мультимедійної презентації на занятті:

60 балів – презентація з граматичними та стилістичними помилками, усний супровід – читання з листка або прозірок, без практичних прикладів, без ілюстрацій, без власних пояснень, без відповідей на питання слухачів (поверхнєве володіння матеріалом).

70 балів - презентація з незначними граматичними та стилістичними помилками, усний супровід – читання з листка або прозірок, без практичних прикладів, з ілюстраціями, без власних пояснень, з частковими відповідями на питання.

80 балів - презентація без граматичних та стилістичних помилок, усний супровід – читання з листка або прозірок, з практичними прикладами, з ілюстраціями, без власних пояснень, з можливістю відповісти на окремі питання стосовно теми презентації.

90 балів - презентація без граматичних та стилістичних помилок, усний супровід – читання з листка або прозірок, з практичними прикладами, з ілюстраціями, з власними поясненнями, з можливістю відповісти на всі питання стосовно теми презентації.

100 балів - презентація без граматичних та стилістичних помилок, усний супровід – вільне володіння текстом, з практичними прикладами, з ілюстраціями, з власними поясненнями, з можливістю відповісти на всі поставлені питання, знання використаної термінології.

2. Усні відповіді на питання, що винесені на заняття, у тому числі – питання для завдань для самостійної роботи, участь у обговоренні мультимедійних презентацій інших студентів:

90-100 балів – Аспірант вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову наукову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

70-89 балів – Аспірант вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

50-69 балів – Аспірант володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У аспіранта не сформовані комунікативні уміння та навички; допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; аспірант не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, не використовує нові наукові дані, потребує постійної допомоги викладача.

Іспит є підсумковою формою контролю.

Іспит проводиться у формі відповіді на 2 усних питання екзаменаційного білета та письмової відповіді на тести. У кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. Кожне теоретичне питання оцінюється в 25 балів. Кожна правильна відповідь на запитання тесту оцінюється 5 балами. Оцінку «задовільно», «добре» або «відмінно» отримує аспірант, який набрав суму балів від 60 до 100 (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал може скласти 50 балів).

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), лабораторне обладнання, таблиці, муляжі та інше
Література:	
Основна	
1. Богдановська Н. В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : підруч. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. "Фізична терапія, ерготерапія" / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова. - Суми : Унів. кн., 2020. - 328 с.	
2. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с.	
3. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підруч. для студентів I рівня вищ. освіти: галузь знань 22 "Охорона здоров'я", спец. 227 "Фізична терапія, ерготерапія"	

/ за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. - 372 с.

4. Швесткова О, Сладкова П та ін. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету Київ; Чеський центр у Києві, 2019 272.
5. Григус І., Човпило М., Ортенбургер Д. Роль фізичної активності в процесі фізичної реабілітації вагітних. Лікувальна фізична культура, спортивна медицина й фізична реабілітація. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2018-02-102-110>
6. Лук'яненко Т.С. Фізична реабілітація під час вагітності та в ранній після пологовий період віком 30-40 років. Магістер.дисерт. Київ, 2019. 97с.
7. Фізична терапія та ерготерапія в акушерстві та гінекології: метод. вказ. до проведення практичного заняття магістрів 2-го курсу IV мед. ф-ту / упоряд. А. Г. Істомін, А. С. Сушецька, О. В. Резуненко та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 36 с.
8. А.М. Коньков. Фізична реабілітація в акушерстві та гінекології: метод. Реком. до практичних занять для студентів спеціальностей: 227 Фізіотерапія, ерготерапія та 227 Фізична реабілітація. Херсон. ХДУ, 2017. 29 с. <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/9079/%D0%A4%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Допоміжна література

1. Петров В.Г., Полковник-Маркова В.С., Сачко А.В. Комплексна фізична реабілітація в період вагітності. Фізична реабілітація та оздоровчо-рекреаційні технології. 2016. 2. 54-56.
2. Дугіна Л.В., Лисенко К.О. Особливості застосування засобів лікувальної фізичної культури під час вагітності. Фізична реабілітація та оздоровчо-рекреаційні технології. 2016, 2. 14-16.
3. Фізична реабілітація в гінекології: метод. посібник / О.А. Владимиров, А.Б. Гончарова, І.А. Жабченко, В.М. Манжуловський, О.К. Марченко. – К.: «ГОРТЕНЕВО», 2010. – 80 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://www.apteka24.ua/uk/blog/zdorove-semi/zaryadka-dlya-beremennykh-zachem-eh-tonuzhno-i-uprazhneniya-dlya-kazhdogo-trimestra/>
2. https://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_sportmed/0.2._Navhalno_metodyhna_li ter_metod_rec_PhR_SM/01.0%20Metod_vkasivky_FR_and_CM_222_Medicine/Tema_11_FR_CM.pdf

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 103 тел. +38(0342) 59-61-47 https://kft@pnu.edu.ua
Викладач	Шеремета Лідія Миколаївна, доктор медичних наук, професор
Контактна інформація викладача	+380962796742 lidia.sheremeta@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни.

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5.
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.

Викладач: проф. Шеремета Л.М.